

סבור שאין לו לירא עוד והי' צטות צמחשצתו צוה וכשנודע לו שטעה נתיירא מאוד.

ד"ה ומגדלי וכו'. כדי שיתראו בעלי אימה. כ"ל לפ"ה. ד"ה שהם וכו'. והמיתו כהני ה' עבדי המלך לשלוח את ידם לפגוע. כ"ל לפ"ה.

ע"ב רש"י ד"ה רוק וכו'. תפל ריק ונגוב. כ"ל לפ"ה. ד"ה ואידך וכו'. חומר היום הוא שנכתבה חוקה. כ"ל לפ"ה.

ד"ה היא וכו'. והוא אומר להם לא חפצתי. כ"ל לפ"ה. תוס' ד"ה מעבירין וכו'. דתני רח דם נדה ודאי וכו'. הוא צנדה (ס"צ ז') ומשום דלא אין מקפיד עליו עוד. נ א' רש"י ד"ה ומדאפקי' וכו'. חמורה מנשואה שמזנה ומחללת בית אבי'. כ"ל לפ"ה. והיינו, כמ"ש בסמוך צד"ה ע"כ, שראה לשמים ולצרות ונשואה ליכא קלון כ"כ שכבר נפגמה.

בא"ד. לאו טעמא למילתייהו הוא אלא יתובי מילתא בעלמא. ר"ל, דלא היו עיקר הטעם רק לרווחא דמילתא.

תוס' ד"ה קסברי וכו'. דסייף יש לו חומרא אחריתי. ר"ל, סייף דעיר הנדחת.

בא"ד. שזה גורם לו שהוא חמור. ר"ל, שעי"ז תהי' המיתה חמורה מסקילה לא שנאמר שעי"ז תהא שוה לסקילה. ד"ה נאמר וכו'. אע"ג דמסברא סייף חמור וכו'. ר"ל, דהתרתן מייתי הג"ש דסייף קיל לסלק סברת המקשה דלא נימא דהא דממונו אבד גורם שמהא מיתה חמורה, אלמא דהג"ש מועיל להוציא מסברא זו דאי אין מועיל אכתי לא ידעין דסייף קיל, ומיושז קושיית המהרש"א צוה.

ע"ב גמ'. מה כשהוציא הכתוב נשואה וכו' ארוסה מכלל ארוסה להחמיר. היינו, למ"ש לקמן צברייתא צוגרת והיא ארוסה וכו' מנין ח"ל וצת כהן מ"מ, ואמרין לקמן ר"ש הוא, וא"כ הוי מניין למימר שפיר דסקילה חמורה והא דניחנה שריפה לצ"כ אע"ג דאיכא חומרא דמחללת את אבי', י"ל דלענין צוגרת ארוסה קאמר קרא את אבי' היא מחללת דאע"ג דצת ישראל צוגרת הוי צחנק, מ"מ צ"כ אע"ג שצגרה הוי צסקילה דחמירא מחנק אף לר"ש, מש"ה יליף צנין אב דכמו שהוציא הכתוב נשואה מכלל נשואה הוי להחמיר בכל גווני צין כשהיא נערה צין כשהיא צוגרת ה"נ כשהוציא ארוסה מכלל ארוסה הוי להחמיר בכל גווני, ואי נימא דסקילה חמורה לא הוי להחמיר גצי נערה המאורסה, ומיושז קושיית מהרש"ל, ומ"ש המהרש"א דקאמר זה לרווחא דמילתא אפי' ליכא סברא להחמיר גצי צ"כ, לא הצינותי, דא"כ ליכא צנין אב כלל דהא ר"ש לא ס"ל לעיל דשריפה חמורה מחנק רק מדאפקי' לנשואה צ"כ מכלל צת ישראל משריפה לחנק ואי נימא דליכא

לנחת ממנו, לא הצינותי, דהא גם זה נפקא לי' מדמי צות כמ"ש לעיל דמו ודס זרעיותיו תלויין צו עד סוף העולם שכן מצינו צקין וכו' דמי אחיך דמו ודס זרעיותיו, אלמא דדס זרעיותיו הוי עד סוף כל הדורות.

רש"י ד"ה במטה וכו'. ואין רגילין לכורכו עלי' בתכריכי קבורה. כ"ל לפ"ה. ור"ל, דלא לא מיתלפא בתכריכין. ד"ה אימא וכו'. לא הוי תשמיש מצוה בהכי. כ"ל לפ"ה. ד"ה פסולות וכו'. תהי' תורת ה' בפיך. ודרשין שיהא מן המותר צפיך.

ד"ה הרוגי וכו'. כגון שמרדו בהו. כ"ל לפ"ה. בא"ד. שלא ירננו אחר אחאב למימר בשבילו הרגו. ר"ל, שהוא מלצה להעמידו לדין וכשיחלמא ע"פ העדים יתרגוהו אע"פ שמן הדין אינו צר מיתה רק לאו צעלמא דכתיב ונשיא צעמך לא תאור, ומ"ש ה"נ לאפוש' ריתחא, ר"ל, דמש"ה קאמר ומלך לומר שמלצד שהוא רע לשמים הוא ג"כ רע לצרות ואין להפוך צוכותו, ומיושז קושיית המהרש"א.

ד"ה לחיי וכו'. דחיי בעלמא עד שישבו הדברים לשלמה. כ"ל לפ"ה. ור"ל, שיחי' צעולם.

ד"ה כה וכו'. דבור ועניי' הרבה ובקרא כי פה אמות. כ"ל לפ"ה.

ד"ה ואורחותיו וכו'. מאת נבוכדנצר היתה לו. היינו, דק"ל דצקרא דלקמי' כתיב ואכל לחם תמיד לפניו כל ימי חייו, וא"כ ל"ל למכתב עוד ואורחותיו ארוחת תמיד נתנה לו, וגם דלחם תמיד משמע כל יום כדי ספוקו כמ"ש צפ' שמות קראן לו ויאכל לחם, ואורחות תמיד משמע סעודה אחת בכל יום, כמ"ש צמשלי ט"ו טוב ארוחת ירק, לז"ק דזה הי' מאת נבוכדנצר סעודה אחת בכל יום ולא היחה מספקת, ומש"ה דיין מזה שהי' חסר לחם.

תוס' ד"ה אע"פ וכו'. ואף אתה נאמן להפסיד ס"ת. כ"ל לפ"ה.

ד"ה בשלמא וכו'. דכתיב ב' תחכמוני ראש השלישי. צשמאל צ' כ"ג ודריש לי' על יואב.

מ"א גמ'. אלא האי גברא מורד במלכות הוה. היינו, כמ"ש התוס' דלא נחתיי צק משום שהי' מורד במלכות לא משום שהרגו לעמשא.

רש"י ד"ה אבין וכו'. אשכחן דפתיח להו במסכת שמצאן וכו'. כ"ל לפ"ה.

ד"ה והשמועה וכו'. שנמשח שלמה. כ"ל לפ"ה. ד"ה מאי וכו'. מאי הי' לו לירא שלא נטה אחרי אבשלום וכאן נטה. ר"ל, דצוה שלא נטה אחרי אבשלום לא הי' לו לירא עכשיו, לז"ק דהכתוב לא הציאו כאן לצבת היראה רק הודיענו להיפוך דמפני היראה לא נטה אז דלא רצה לסכן נפשו על הספק ועכשיו נטה שהי'